

РЕШЕНИЕ

№ 7291

гр. София, 23.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 71 състав, в публично заседание на 21.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Слава Гьошева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **11359** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Производството пред АССГ е образувано въз основа на определение № 7705 от 14.10.2025 г. по адм.д. № 1588/2025 г. по описа на Административен съд (АС) Х., с което производството е прекратено и изпратено по подсъдност на АССГ.

Образувано е по жалба на П. Д., [дата на раждане], гражданин на Република Турция, чрез адв. Е. М., със съдебен адрес: [населено място], [улица], срещу Отказ за Виза на основание чл.10, ал.1, т.17 и т.24 ЗЧРБ, постановен по Заявление за издаване на Виза № IST25020191V, подадено на 14.07.2025 г. по описа на Генерално консулство на република България в [населено място], Р. Турция.

Жалбоподателят твърди, че не са налице основанията, визирани в отказа - чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ. Счита, че е представила всички необходими документи, отговарящи напълно на нормативните изисквания. Твърди се, че била ограничена възможността на жалбоподателят да упражни правото си на личен и семеен живот, а именно – била осъществена непропорционална намеса в личния му живот. Нарушено било и правото на свободно движение и установяване – чл. 2 от Протокол № 4 към ЕКПЧ. Моли отказът да бъде отменен, а преписката – върната за ново разглеждане от органа. Претендират се разноски.

В открито съдебно заседание жалбоподателката П. Д., редовно призована, не се явява лично, а се представлява от адв. Е. М., която поддържа жалбата. Претендира се заплащане на направените разноски, включително и адвокатско възнаграждение на процесуалния представител, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

Ответникът Втори секретар на Генералното консулство на Република Б. в И., Турция, редовно призован, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, Първо отделение, 71-ти състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 14.07.2025 г. е подадено от П. Д. заявление за издаване на виза тип "Д"/ пенсия. Като правно основание върху заявлението е отбелязана разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са получили право на пенсия съгласно законодателството на Република Б., в държавата си на произход или друга държава и разполагат с достатъчно средства за издръжка в страната. Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република Б. на едно от основанията, посочени в този закон.

Към заявлението са приложени: копие от паспорт на жалбоподателката U33579376, издаден на 21.03.2024 г. от властите на Република Турция, валиден до 25.04.2033 г.; Посочен е адрес в [населено място], [община], област С. З., на който е заявила, че ще пребивава по време на престоя си в Б.; Отразила е, че разходите за пътуване и издръжка по време на престоя в Република Б. ще бъдат поети със собствени средства; копие на нотариален акт за покупко – продажба на недвижим имот № 83, том II, рег. № 1948, нот. д. 194/2025 г. от 19.06.2025 г. на Нотариална кантора на нотариус № 559 с район на действие Районен съд – Гълъбово, с предмет – двуетажна полумасивна жилищна сграда, масивна стопанска постройка и 3 бр. паянтови стопански сгради, построени в дворно място в [населено място], [община], област С. З., удостоверяващ придобиването от представителите на регистрираното търговско представителство (л. 12 гръб – л. 13); Банково удостоверение, издадено от „Търговска банка Д“ АД (л.14), от което е видно, че П. Д. има разкрита банкова сметка в банката, със салдо 6989,10 евро; Документ, издаден от Институтия за социално осигуряване, ОД за Социално осигуряване в И., удостоверяващ получаване на пенсия от жалбоподателя, в размер на 16 881 турски лири.

По делото са изискани становища във връзка със заявлението на жалбоподателя за издаване на виза от МВР, дирекция "Миграция" и Държавната агенция за национална сигурност (ДАНС), които са приобщени като доказателства. С писмо рег. № 536400-105755/21.11.2025 г. на зам.директора на дирекция "Миграция" МВР по делото е представено Становище рег. УРИ 5377р-2347/04.08.2025 г., с което е изразено положително становище по искането за издаване на виза по чл.15, ал.1, във връзка с чл.24, ал.1, т.10 ЗЧРБ.

В представеното становище от Държавна агенция „Национална сигурност“ (л. 56 – л. 57) е посочено, че в проведената съгласувателна процедура по реда на чл. 30 от Н. е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система, след извършената проверка от Териториална дирекция „Национална сигурност“ – С. З.. Сочи се, че имотът посочен като адрес на пребиваване не е в адекватно техническо състояние, като в обобщение са налице признаци за фиктивност на регистрацията на дружеството, с която се цели заобикаляне на изискванията в ЗЧРБ.

На 05.09.2025 г. е връчен под формата на Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза е обективиран Отказ за издаване на виза на Втори секретар на Генералното консулство на Република Б. в И., Турция. Като основание за отказ е посочено чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ. Като фактически основания за отказа е посочено, че: не се доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Ненадеждни

доказателства за осигурено жилище. Налице са основателни съмнения, че имотът, в който декларира, че ще пребивава кандидатката се използва формално с цел изпълнение на условията за получаване на пребиваване. Имотът е в лошо техническо и битово състояние. Налице са данни, въз основа на които може да се направи обоснован извод, че целта на кандидатът е да получи разрешение за пребиваване в РБ, без значение на какво основание. Била е вписана и като търговски представител.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Изложени са аргументи относно нарушаване на ЕКЗПЧ, поради което съдът намира жалбата за допустима съгласно чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ. Жалбата до съда е подадена на 09.09.2025 г. от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, след получаване на отказа за издаване на виза на 05.09.2025 г. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая жалбоподателят претендира засягане на правата му по чл. 8 от Протокол № 4 (ЕКПЧ). Следователно жалбата попада в обхвата на предвиденото в закона изключение, допустима е и трябва да бъде разгледана по същество.

При разглеждане по съществуването на спора, съдът намира следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим – консулско длъжностно лице А. Д., Втори секретар на Генералното консулство на Република Б. в И., Турция / Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на Министъра на външните работи, Заповед № 6 от 13.02.2025 г. на Генерален консул при Генералното консулство на Република Б. в И., Република Турция, В. В., заповед № 0-4947 от 20.08.2025 г. за ползване на платен годишен отпуск/, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективизиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ. Разпоредбата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република Б., ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква. Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република Б. и следователно те отказват издаването на виза. Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г. (обн. - ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.) - "Наредбата". Съгласно чл. 34, ал. 1 от Наредбата не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10

от Закона за чужденците в Република Б.. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице, а в случай на издаване на виза на границата - от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основанието за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване (изпращане) на заинтересуваното лице. Първият екземпляр се връчва или изпраща на кандидата, а вторият се прилага към заявлението за издаване на виза и придружаващите го документи.

В случая визата е поискана с цел получаване право на пребиване по реда на чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са получили право на пенсия съгласно законодателството на Република Б., държавата си на произход или друга държава и разполагат с достатъчно средства за издръжка в страната. Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ, виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република Б. на едно от основанията, посочени в този закон.

По делото е установено, че П. Д. е пенсионер. Представен е документ, издаден от Институция за социално осигуряване, ОД за Социално осигуряване в И., удостоверяващ получаване на пенсия за старост от жалбоподателя, в размер на 16 881 турски лири, считано от 01.04.2023 г. Установено е, че П. Д. разполага със средства за издръжка, като за тази цел е представено банково извлечение от дата 10.07.2025 г.

Оспорваният отказ е издаден в писмена форма, но не отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК - не съдържа конкретни фактически основания, въз основа на които е прието, че са налице основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ. Съгласно посочената разпоредба се отказва издаване на виза на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване, както и са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешенния срок за пребиваване.

В разглеждания случай, правното основание изписано в постановения отказ е чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ - не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит и т. 24 - са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешенния срок за пребиваване.

Органът обаче не сочи като основание за отказ невъзможността на лицето да докаже целта и условията на заявеното пребиваване, а още по-малко и не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващите ги доказателства е достигнал до подобен извод.

Като фактическо основание, мотивирало органа да формира отказ по подаденото заявление, е посочено ненадеждни доказателства за осигурено жилище, тъй като имотът е в лошо техническо и битово състояние. Нито от оспорвания акт, нито от преписката може да се установи поради каква причина органът е приел, че поради тази констатация на проверяващите от Териториалната дирекция „Национална сигурност“ – С. 3. всъщност не се доказват целта и условията на заявеното пребиваване. Напротив, в хода на съдебното производство от събрания доказателствен материал и видно от проведенния разпит на свидетел беше установено за съда, че всъщност

условията в имота са годни за ползване и в него има обособено място за офис и отделно за живеене, а на входната врата вече е поставена табела с име на търговско представителство.

По чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ липсват данни за "основателни съмнения" относно автентичността на приложените документи, истинността на съдържанието им или надеждността на изявленията. В отказа не е посочено кои документи пораждат съмнение и на какво основание. Не се установява да са изисквани допълнителни документи или разяснения от заявителя, нито да са извършени проверки за установяване на твърдените съмнения. При липса на конкретизация и при неизяснена фактическа обстановка не може да се приеме, че предпоставките на т. 24 са налице.

Фактическите и правни основания за издаване на административните актове са задължителен реквизит, съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. Когато недостатъчността, неточността, нелогичността или вътрешната противоречивост на мотивите водят до невъзможност да се разбере от какви съображения се е ръководил административният орган, за да издаде такъв именно акт, всъщност липсват мотиви, а отсъствието на мотиви за издаването на индивидуален административен акт е порок, който съществено нарушава установената от закона форма.

По изложение съображения, административният акт като незаконосъобразен трябва да бъде отменен. Предвид естеството на административния акт, съдът не може да реши спора по същество, поради което, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката трябва да се изпрати на компетентния административен орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на жалбоподателя се дължат сторените разноски. Такива са поискани в срока за това от адв. М.. Претендира се присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА вр. с чл. 38, ал. 1 т. 2 от ЗА. Правото на адвоката да окаже безплатна адвокатска помощ на материалнозатруднени лица с оглед чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА е установено със закон, като съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА, когато в съдебното производство насрещната страна дължи разноски, адвокатът оказал на страната безплатна правна помощ, има право на адвокатско възнаграждение в размер, определен от съда, но не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 от ЗА. За упражняването на това право е достатъчно представянето на сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да е посочено, че договорената правна помощ е безплатна на основание цитираната по-горе норма от ЗА. В случая такъв договор е представен от пълномощника на оспорващата /л. 13 от делото по описа на АС- Хасково/. В чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. е предвидено, че за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лв. При превалутиране в евро, Министерство на външните работи следва да бъде осъдено да заплати на адв. М. сумата от 511,29 евро. На жалбоподателката се дължи присъждане на разноски в размер на 5,11 евро (10 лева), внесена държавна такса.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 71 – ви състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на П. Д., [дата на раждане] , гражданин на Република Турция, чрез адв. Е. М., със съдебен адрес: [населено място], [улица], Отказ за Виза на основание чл.10, ал.1, т.17 и т.24 ЗЧРБ, постановен по Заявление за издаване на Виза № IST25020191V, подадено на 14.07.2025 г. по описа на енерално консулство на република България в [населено място], Р. Турция.

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по

заявлението от 14.07.2025 г. с № IST25020191V, подадено от П. Д., [дата на раждане] в Република Турция, за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „Д“ в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в настоящето решение.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на адвокат Е. Г. М. от АК Р., л.н. [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица] сумата от 511,29 евро, представляваща адвокатско възнаграждение, определено по чл. 38 ал. 2 от ЗА.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати П. Д., [дата на раждане], гражданин на Република Турция, чрез адв. Е. М., със съдебен адрес: [населено място], [улица] сумата 5,11 евро за държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението за постановяването му пред Върховния административен съд.

Съдия: